

both real and virtual space. In particular, the phenomenon of flash mob and subculture of freaks is considered.

The arguments of critics of absurdism, who qualify it as a kind of social disease in most cases are analyzed. In the conclusion of the article some areas for further research in this area are identified.

Keywords: absurdity, absurdism, axiology, philosophical-anthropological approach, value ambivalence, creativity.

* * *

УДК 130.2:316

Старовойт О. В.,
доктор філософських наук, доцент кафедри
менеджменту та інноваційних технологій
соціокультурної сфери, Національний
педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова
(Україна, Київ), helenst0001@gmail.com

ІННОВАЦІЙНА КУЛЬТУРА ОСОБИСТОСТІ В КОНТЕКСТІ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ

Уточнюється значення феномену інноваційної культури сучасної особистості для адекватного сприйняття та впровадження інновацій у розвиток та реформування соціокультурної сфери.

Ключові слова: інноваційна культура особистості, традиції, інновації, соціокультурний розвиток.

Стратегічний підхід до розвитку й реформування соціокультурної сфери продиктований викликами часу та являє одне із головних завдань політики соціально-економічного розвитку та гуманітарної політики нашої держави. Він може розглядатися як технологія управління процесом соціокультурного розвитку в умовах глобалізаційних викликів та нестабільності внутрішнього та зовнішнього середовища соціально-економічної системи.

Мета статті полягає у розкритті значення феномену інноваційної культури особистості для розвитку соціокультурного простору, а також уточненні діалектики взаємодії інновацій та традицій як суперечностей, боротьба та єдність яких постають рушійною силою даного розвитку.

Зазначимо, що в соціокультурній сфері акумулюються соціальні інтереси людей, тобто різних верств населення, зі своїми особливими поглядами, запитамі, особистісною системою ціннісних орієнтацій, потребами в інтелектуальному та культурно-освітньому розвитку та відпочинку.

Серед ряду нормативно-правових документів, які регламентують діяльність соціокультурної сфери у 2016 році розпорядженням Кабінету Міністрів України було схвалено Довгострокову стратегію розвитку української культури – стратегію реформ, в якій зазначається, що саме культура заохочує до самовираження, вивчення та оновлення традицій, сприяє розвитку інноваційної політики та активізує громадськість до участі в побудові сучасної та демократичної держави [1]. Серед стратегічних напрямів реформ визначається удосконалення та модернізація різних інструментів підтримки галузі та сприяння впровадженню інновацій й інноваційної діяльності, нових знань, креативності, що відповідає викликам ХХІ століття.

Основоположними новітніми тенденціями громадського розвитку економічно розвинених країн виступають інновації. Між тим, глобалізація економічних,

політичних, екологічних та культурних процесів, підсилення необхідності більш ефективного уживання суспільних ресурсів розглядаються як неминучий етап переходу до економіки знань. Тому стратегічним завданням, на нашу думку, є випереджальний підхід до цивілізаційного поступу, зберігаючи при цьому зорієнтованість на розвиток чинників людського потенціалу.

Саме інноваційна культура, яка спрямована у бік майбутнього, на пошук і реалізацію напрямів, ресурсів, способів модерного суспільного поступу в умовах сталого розвитку суспільства на основі гуманітарних пріоритетів і цінностей є запорукою підвищення рейтингу нашої держави в світі та умовою здійснення ефективних реформ соціокультурної сфери.

При дослідженні феномену інноваційної культури, перш за все розглядаються перспективи індивіда як суб'єкта, що слугують для оптимізації процесу засвоєння, переосмислення та продукування інноваційно-культурних цінностей в суспільстві та соціокультурної сфери безпосередньо. Проте, такий суб'єктивний бік культури тісно пов'язаний з об'єктивними умовами.

Дискурс прихильників та тих, хто з неприхованою тривогою сприймає інноватику загострюється та породжує проблему, до вивчення якої залучаються вітчизняні та зарубіжні дослідники і яка постає як проблема оптимізації. В останні роки, у зв'язку з реформою системи освіти в нашій країні, активно обговорюються питання про співвідношення інновацій і традицій безпосередньо в освіті, як провідної галузі соціокультурної сфери. З одного боку, необхідність і неминучість взаємозв'язку інновацій і традицій у процесах розвитку ні в кого не викликає сумніву, з іншого боку, на практиці, збалансованість цих соціокультурних феноменів порушується або в одну, або в іншу сторону. Безсумнівно, що інновації та традиції повинні розглядатися як два полюси світу, в тому числі освітньої галузі. Освіту розглядаємо як джерело інноваційного потенціалу нації, найважливіший елемент формування людського капіталу, це сфера діяльності, де необхідно виховувати майбутніх фахівців у дусі пріоритету інноваційного аспекту розвитку, де може здійснюватися трансформація суспільних цінностей в напрямку пріоритетності творчої роботи [2, с. 152].

Творчість є ядром інноваційної трансформованої соціокультурної реальності, індивід знаходиться у колі культури, але до того ж є носієм потенційних можливостей для здійснення динамічних процесів у культурі, які полягають як у трансляції і ретрансляції наявних цінностей, так і у творчості інноваційних культурних матриць. У такому сенсі актуалізується проблема гуманізації та гуманітаризації творчого мислення [3, с. 5].

Роль та значення традицій в національній освітній системі в контексті її модернізації вимагає ретельного визначення, оскільки передумовою будь-якої інновації є саме традиція. Якщо розглядати традицію у загальнофілософському сенсі, то треба зазначити, що традиція розуміється як стійке явище, що існує тривалий час, тобто це система зв'язків сьогодення з минулим, таким чином, традиція – це своєрідна естафета, що забезпечує спадкоємний зв'язок поколінь. У традиції сконцентровані вивірені часом навички та досвід, який надав можливість попереднім поколінням досягти

певного прогресу і закріпився у свідомості людей в якості позитивного знання. Але традиція, виникнувши з досвіду людського суспільства, безперервно піддається його впливу і своєю незмінною частиною – «ядром» служить його стійкості, в той час як змінна частина – «оболонка» сприяє прогресу [4].

В науковій літературі поняття традиція має доволі різнопланове судження. Існує твердження, що під традицією розуміється лише щось відстале, що перешкоджає розвитку, такий собі спадок минулого, який безглуздо відтворюється в сучасності. Відповідно до іншої точки зору, традиції розглядаються як частини соціокультурного спадку, що переходять від покоління до покоління і залишаються дієвими у суспільстві протягом тривалого часу, вони регулюють та підтримують всі внутрішні цивілізаційні процеси. Традиції, що створюють образ певної цивілізації найбільш виразно проявляються в культурі. Онтологічний сенс традиції полягає не в збереженні або зміні, а чомусь постійному всередині змін, константному у розвитку, абсолютному у відносному, вічному в тимчасовому. А в педагогіці це саме той фундамент, на якому ґрунтується нове. Це переконання, підходи, методи, технології, тобто комплекс частин, які несуть в собі прогресивний початок, що дозволяє в мінливих умовах і обставинах досить ефективно вирішувати задачі сучасної освіти, які включають в себе процес становлення новітнього підходу, стилю мислення і т.п. [5, с. 19].

Зазначимо, традиції, як підґрунтя освіти, мають підтримувати спадкоємність та легітимізувати циклічну природу існування як просте відтворення знання. Однак нині, помалу відходячи на другий план, традиції не втрачають в більшості значення для свідомості людей, а стають дедалі менш вагомими чинниками в культурно-освітньому форматі суспільного життя. Як визначає С. Рик, «глобалізаційна свідомість запозичує у традицій необхідні в даний момент аспекти і використовує їх у своїх цілях, але не рефлексує над сутністю традицій у цілому. Це призводить до поступового формування формалістичного ставлення до традицій і применшення їхнього значення в контексті соціально-педагогічного досвіду людства» [6].

Це не є похвальним спрямуванням, адже, освітня традиція, як і будь-яка інша, появляється під впливом соціокультурних і особистісно-психологічних факторів. Такими факторами виступають як історично сформовані уявлення в суспільстві по даній проблемі, так і соціокультурні замовлення системи освіти, що є цілком для селекції та спадкоємства педагогічних уявлень.

Зазвичай, в педагогіці будь-якого народу традиції були основою для побудови національної освітньої системи, бо тільки народні традиції, що вийшли з життя і перевірені життям, можуть виступати в якості постулатів. Ідеї видатних українських педагогів К. Ушинського, А. Макаренка, Х. Алчевської, Б. Гринченка, С. Русової, В. Сухомлинського, М. Корфа, Н. Полонської-Василенко тощо складають базу української освіти в славетних педагогічних традиціях народної педагогіки та родинного виховання. Класична модель української педагогіки склалася також під безпосереднім впливом філософських та педагогічних ідей Я. Каменського, І. Песталотці, І. Гербарта, Д. Дьюї.

Їх спадщина становить традиційну українську матрицю, яка є основою, фундаментом впровадження й експертизи дієвості всіх сучасних інновацій.

В системі освітньої галузі продуктивність безпосередньо впливає на сутність та ефективність соціокультурної діяльності. Вважається, що традиційною для країн пострадянського простору є так звана східна модель (система) освіти, а всі інновації пов'язані із запозиченнями елементів західної моделі (системи) освіти. Дослідники визначають, що у західній системі домінує індивідуальний підхід до учня, студента, а навчальний заклад не тільки навчає, а й виховує, соціалізує, у східній системі – навпаки, головний акцент робиться на колективному навчанні та беззаперечному авторитеті вчителя.

Як відмічає І. Нечитайло, що у нинішній Європі надали перспективу третьому шляху, запропонували взяти із західної та східної систем все якомога найкраще й найкорисніше та поєднати задля одержання максимально високої якості освіти. Саме таке поєднання й популяризує Болонський процес. Основоположним завданням при цьому є забезпечення гармонійності поєднання, пошуку балансу між старим та новим, традиційним та інноваційним [7, с. 134]. Зрозуміло, що для кожної окремої країни такі пропорції мають бути різними, тому пошук оптимального співвідношення є першорядним завданням науковців, що досліджують проблеми реформування та становлення освітньої галузі в контексті формування нової соціокультурної дійсності.

Що стосується іншої фундаментальної форми спадкування – інновації чи перетворення, яку ми розглядаємо поряд з традицією, то слід зазначити, що її природа універсальна. Вона розкриває такий порядок спадкування, при якому спадкове несе в собі новітню сутність та слугує іншому призначенню. Мета інновації не у відновленні старого, а в породженні нового змісту [8, с. 128].

О. Скубашевська інноваційний розвиток освіти розглядає як відповідь на запити інформаційного суспільства, де інтелект, знання людини, її науковий, освітній та культурний рівень постають у якості стратегічного ресурсу суспільнокультурного поступу. Впровадження інновацій в систему освіти є завданням стратегічного значення [9, с. 3]. Зрештою, відмічаємо, що традиційна освіта вже не в змозі задовольнити потреби інформаційного суспільства. Вона не встигає за часом, запізнюється з нововведеннями, надто повільно реагує на наукові досягнення, важко розпізнає й впроваджує новітній соціально-практичний і загальнокультурний досвід. Зберігаючи загальні освітні і культурні традиції, традиційна освіта забезпечує стабільність суспільного поступу в той час, як впроваджуючи прогресивні нововведення, інноваційна освіта готує своєрідний прорив у невідоме, виховує творчу особистість, здатну переступити горизонт наявного знання й кинути виклик майбутньому. Саме тому, розглядаючи перспективи освіти XXI століття, вчені й педагоги все більш наполегливо говорять про необхідність її модернізації на основі інновацій, опрацьованих вітчизняним, європейським і світовим педагогічним досвідом.

Осмислюючи механізм зародження та умови функціонування інновацій варто представити традиції

та інновації у вигляді певної цілісної системи зі своїми елементами (система ідеалів, норм, ціннісних установок) та взаємодією між ними. У свою чергу традиція виступає як система нормативів, що сприяють регулюванню інноваційної діяльності, та виступає як соціальний за своєю природою критерій відбору вже інноваційних рішень на сучасному етапі соціокультурного поступу з умовою забезпечення розвитку наявної системи або започаткування нової.

Завдяки цьому новаторську діяльність розуміють як соціально організований процес, раціональне управління яким забезпечить вироблення найбільш ефективних засобів, що регулюють духовні відносини в суспільстві [5, с. 22].

Отже, відданість традиціям є іманентним принципом соціокультурної самоідентифікації людини та певних громадських об'єднань. Оскільки проблема самовдосконалення та становлення цілісної особистості хвилювала людство постійно, то вмотивований саморозвиток особистості, її духовне зростання виступають провідними категоріями всіх епох історичного суспільного розвитку. В цьому ж аспекті саме освіта виступає основоположним механізмом соціокультурного спадкування. Вона є найбільш потужним, розвиненим та адаптивним з таких механізмів, адже її первинне покликання полягає саме у введенні людини в світ, створений попередніми поколіннями, у вихованні в людині здатностей до активного сприйняття та перетворення культурних форм та цивілізаційних можливостей.

Також освіту розглядають в якості стабілізуючого та інтегрального елемента процесу соціального розвитку, як систему передачі та відтворення, індивідуалізації та феноменологізації об'єктивних суспільних цінностей та соціокультурного досвіду [11, с. 390].

«На сьогодні стає зрозумілим той факт, що сучасна модель освіти повинна бути, з одного боку, орієнтованою на перспективу, а з іншого – не може не спиратися на традиційні для даної культури цінності та ідеали, на історично сформовані уявлення про педагогічний процес і характер взаємодії його суб'єктів. Втіленням спадкоємних зв'язків, усталених у вітчизняній педагогіці, є педагогічна традиція. Історико–педагогічний процес неможливий без традиції, оскільки саме вона зберігає його цілісність» [12, с. 289]. Отже, традиція походить в якості внутрішнього механізму системи, що надає можливість злагоджено зберігати цілісність та інтегрованість, і виступає як засіб включення на принципах підсистеми в єдину систему соціально–культурного та цивілізаційного розвитку.

Варто зазначити, що XXI століття супроводжується низкою історичних викликів, протистояння яким пов'язане з доцільністю формування високої функціональності людини, бо ідеї, знання, технології змінюються з великою швидкістю. Людина як найвища цінність має право стати та залишатися самим собою у відповідності зі своїми вродженими здібностями та вподобаннями. Лише в умовах високого рівня демократії суспільства система освіти сформує в неї також і здатність до свідомого й ефективного функціонування за умов небувалого ускладнення зв'язків у інформаційному суспільстві, де стрімко підвищується інформаційність

та комунікативність життя. Як стверджують дослідники даної проблематики, ці та інші вимоги безпосередньо до системи освіти зумовлюють необхідність перегляду ряду важливих традицій, усталених упродовж десятиліть та століть характеристик та норм освітньої діяльності [13, с. 111].

Інновації так само необхідні й неминучі, як і традиції. Як механізм формування новітніх соціокультурних систем різного рівня, інновації продукують передумови для змін в соціокультурній сфері. Саме здатність суспільства адаптуватися до умов, що змінюються надає можливість соціокультурного поступу. Однак інновації самі по собі не можуть стати панацеєю у вирішенні проблем сучасної освіти, оскільки здатні привести до страхітливих руйнувань, в тому числі системи освіти, а значить, до знищення професійного та особистісного самовизначення цілого покоління людей. Кожна інновація має бути виважена, науково обгрунтована, доцільна та спадкоємна традиціям.

Інновації міцно пов'язані із процесами модернізації освіти, які розглядаються як система підготовки людини до повноцінного життя в умовах модернізаційного суспільства. Як підкреслює В. Кремень «Розвиток людини і розвиток суспільства – категорії взаємозалежні. Жодна сфера не впливає на розвиток людини так, як освіта. Розвиток людини – основний показник суспільного та виробничого прогресу, тим паче, коли суспільство ввійшло в поле нових інформаційних технологій, коли надзвичайно багато залежить від здатності людини реалізувати себе. І якщо країна не в змозі підтримувати пріоритетність розвитку освіти, про краще майбутнє можна вже не говорити» [14, с. 12].

Траєкторія стратегії сучасних змін продиктована поширенням значення інформаційних технологій, глобалізації, лібералізації освіти, формування суспільства знань тощо. Глобалізаційні процеси призводять до прискорених темпів цивілізаційного розвитку, вражаючої зміни ціннісних орієнтацій, порушення принципу доповнюваності між традиціями як способом збереження соціокультурного досвіду та інноваціями, які збагачують розум, гуманізують людські відчуття, розвивають конструктивно–творчі сили та прагнення особистості до самореалізації.

Отже порушення балансу між традиціями та інноваціями може указувати на входження освіти в стан кризи, при якому вона не втрачає своїх сутнісних рис, а, навпаки, продовжує залишатися каналом утвердження культурної ідентичності, національної самосвідомості та світовідчуття народу [5]. Традиції та інновації гармонійно поєднує в собі інноваційна культура, яка сприяє взаємозв'язку соціокультурного розвитку з викликами цивілізації.

Варто визнати, що в будь–який час традиції перетворювали, переосмислювали й долучали до своїх цілей, зберігалось лише те, що відповідало укладу і культурі суспільства в даний період, тобто деякі елементи старої традиційної системи виживали, пристосовуючись до нових обставин, змінюючи свої функції або входячи в нову систему в якості елементів. Саме тому діалектика традицій та інновацій у сучасній українській освіті в контексті

становлення інноваційної культури повинна стати головним принципом соціокультурної модернізації та подальшого існування.

Список використаних джерел

1. Про схвалення Довгострокової стратегії розвитку української культури – стратегії реформ [Електронний ресурс] Розпорядження від 01.02.16 р. №119-р / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/119-2016-%D1%80>. – Назва з екрана.
2. Образование в координатах глобализационного развития: теории и интерпретации: монография / под общ. ред. Е. А. Подольской; Нар. укр. акад. – Харьков: Изд-во НУ А, 2014. – 356 с.
3. Андрущенко В. Ціннісний дискурс в освіті / В. Андрущенко // Вища освіта України. – 2008. – №1. – С.5–8.
4. Головин А. В. Дialeктика традицій и инноваций в образовании (сущность и содержание инноваций в системе образования) [Электронный ресурс] / А. В. Головин // Современные научные исследования: электронный научный журнал. – 2012. – №6. – Режим доступа: sni-vak.ru...vak...dialektika-tradicii...innovacij...v...v...
5. Травников Г. Н. Традиции и инновации как источник развития современного образования / Г. Н. Травников // Научные ведомости Белгородского гос. ун-та. – Сер.: Философия. Социология. Право. – 2010. – №2 (73). – Вып.11. – С.19–22.
6. Рик С. Традиції та інновації в освіті: глобалізаційний аспект [Електронний ресурс] / С. Рик // Матер. II між нар. наук.–практ. конф.: Гуманітарний вісн. ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Г. Сковороди»: зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2013. – Вип.28. – Т.1. – Режим доступу: <http://konfer-phdpu.at.ua/>
7. Нечитайло І. С. Можливості поєднання традицій та інновацій у системі освіти сучасної України: соціологічна рефлексія / І. С. Нечитайло // Вісн. Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія / редкол. А. П. Гетьман та ін.. – Х.: Право, 2013. – №4 (18). – С.133–143.
8. Матузова С. В. Традиции и инновации в образовании / С. В. Матузова // Научная дискуссия: инновации в современном мире: матер. VI междунар. заочной науч.–практ. конф. (05 ноября 2012 г.). – М.: Международный центр науки и образования, 2012. – С.124–130.
9. Скубашевська О. С. Філософія інноваційного розвитку освіти в умовах становлення інформаційного суспільства в Україні: Автореф. дис... д-ра філос. наук 09.00.10 / О. С. Скубашевська; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2010. – 33 с. – укр.
10. Скубашевська О. С. Сучасні тенденції інновативних форм навчання у другому десятиріччі XXI ст. / О. С. Скубашевська // Науковий вісник. Серія «Філософія». – Харків: ХНПУ, 2015. – Вип.44. – С.197–208.
11. Янісів Ю. Дialeктика традицій та інновацій в сучасній освіті / Ю. Янісів // Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». Педагогіка. Психологія. Філософія: зб. наук. праць. – Вип.28. – Т.2 / голов. ред. В. П. Коцур. – Переяслав-Хмельницький, 2013. – С.388–393.
12. Костишева К. В. «Педагогічна традиція» як наукове поняття: історико-педагогічний аспект / К. В. Костишева // Педагогічний альманах. Зб. наук. праць. – Херсон: ПрПОПк, 2011. – Вип.11. – С.289–293.
13. Власенко О. Тенденції до модернізації національних освітніх систем / О. Власенко, В. Гурська // Тенденції модернізації національних освітніх систем: зб. наук. праць / за ред. О. С. Березюк, О. М. Власенко. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. – С.110–113.
14. Кремень В. Г. Освіта і наука України: шляхи модернізації. (Факти, роздуми, перспективи): монографія / В. Г. Кремень. – К.: Грамота, 2003. – С.7–23.
- Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/119-2016-%D1%80>. – Nazva z ekrana.
2. Obrazovanie v koordinatah globalizacionnogo razvitiya: teorii i interpretacii: monografiya / pod obshh. red. E. A. Podol'skoj; Nar. ukr. akad. – Har'kov: Izd-vo NU A, 2014. – 356 s.
3. Andrushhenko V. Cinnisnyj dyskurs v osviti / V. Andrushhenko // Vyshha osvita Ukraini'ny. – 2008. – №1. – S.5–8.
4. Golovin A. V. Dialektika tradicii i innovacij v obrazovanii (sushhnost' i sodержanie innovacij v sisteme obrazovanija) [Jelektronnyj resurs] / A. V. Golovin // Sovremennye nauchnye issledovaniya: jelektronnyj nauchnyj zhurnal. – 2012. – №6. – Rezhym dostupa: sni-vak.ru...vak...dialektika-tradicii...innovacij...v...v...
5. Travnikov G. N. Tradicii i innovacii kak istochnik razvitiya sovremennoho obrazovanija / G. N. Travnikov // Nauchnye vedomosti Belgorodskogo gos. un-ta. – Ser.: Filosofija. Sociologija. Pravo. – 2010. – №2 (73). – Vyp.11. – S.19–22.
6. Ryk S. Tradycii' ta innovacii' v osviti: globalizacijnyj aspekt [Elektronnyj resurs] / S. Ryk // Mater. II mizh nar. nauk.–prakt. konf.: Gumanitarnyj visn. DVNZ «Perejaslav–Hmel'nyč'kyj derzhavnyj pedagogichnyj universytet im. G. Skovorody»: zb. nauk. prac'. – Perejaslav–Hmel'nyč'kyj, 2013. – Vyp.28. – T.I. – Rezhym dostupu: <http://konfer-phdpu.at.ua/>
7. Nechitajlo I. S. Mozhlyvosti pojednannja tradycij ta innovacij u systemi osvity suchasnoi' Ukraini'ny: sociologichna refleksija / I. S. Nechitajlo // Visn. Nacional'nogo universytetu «Jurjdychna akademija Ukraini'ny imeni Jaroslava Mudrogo». Serija: Filosofija, filofosfija prava, politologija, sociologija / redkol. A. P. Get'man ta in.. – H.: Pravo, 2013. – №4 (18). – S.133–143.
8. Matuzova S. V. Tradicii i innovacii v obrazovanii / S. V. Matuzova // Nauchnaja diskussija: innovacii v sovremennom mire: mater. VI mezhdunar. zaochnoj nauch.–prakt. konf. (05 nojabrja 2012 g.). – M.: Mezhdunarodnyj centr nauki i obrazovanija, 2012. – S.124–130.
9. Skubashevs'ka O. S. Filosofija innovacijnogo rozvytku osvity v umovah stanovlennja informacijnogo suspilstva v Ukraini: Avtoref. dys... d-ra filof. nauk 09.00.10 / O. S. Skubashevs'ka; Nac. ped. un-t im. M. P. Dragomanova. – Kyi'v, 2010. – 33 s. – ukr.10. Skubashevs'ka O. S. Suchasni tendencii' innovativnyh form navchannja u drugomu desjatyrichchi XXI st. / O. S. Skubashevs'ka // Naukovyj visnyk. Serija «Filosofija». – Harkiv: HNPu, 2015. – Vyp.44. – S.197–208.
11. Janisiv Ju. Dialektyka tradycij ta innovacij v suchasnij osviti / Ju. Janisiv // Gumanitarnyj visnyk DVNZ «Perejaslav–Hmel'nyč'kyj derzhavnyj pedagogichnyj universytet imeni Grygorija Skovorody». Pedagogika. Psihologija. Filosofija: zb. nauk. prac'. – Vyp.28. – T.2 / golov. red. V. P. Kocur. – Perejaslav–Hmel'nyč'kyj, 2013. – S.388–393.
12. Kostyljeva K. V. «Pedagogichna tradycja» jak naukove ponjattja: istoryko-pedagogichnyj aspekt / K. V. Kostyljeva // Pedagogichnyj al'manah. Zb. nauk. prac'. – Herson: PriPOPk, 2011. – Vyp.11. – S.289–293.
13. Vlasenko O. Tendencii' do modernizacii' nacional'nyh osvitnih system / O. Vlasenko, V. Gurs'ka // Tendencii' modernizacii' nacional'nyh osvitnih system: zb. nauk. prac' / za red. O. S. Berezjuk, O. M. Vlasenko. – Zhytomyr: Vyd-vo ZhDU im. I. Franka, 2014. – S.110–113.
14. Kremen' V. G. Osvita i nauka Ukraini'ny: shljahy modernizacii'. (Fakty, rozdumy, perspektyvy): monografiya / V. G. Kremen'. – K.: Gramota, 2003. – S.7–23.

Starovoit O. V., Doctor of Philosophical Sciences, Associate Professor at the Department of Management and innovative technologies, social and cultural activities, National Pedagogical Dragomanov University (Ukraine, Kyiv), helenst0001@gmail.com

Innovative culture of the individual in the context of socio-cultural development

The importance of the phenomenon of innovative culture of the modern personality for the adequate perception and introduction of innovations in the development and reforming of the socio-cultural sphere is specified.

Keywords: innovative culture of the person, traditions, innovations, socio-cultural development.

* * *

References

1. Pro shvalennja Dovgostrokovoї strategii' rozvytku ukrai'ns'koi' kul'tury – strategii' reform [Elektronnyj resurs] Rozporjadzhennja vid 01.02.16 r. №119-r / Verhovna Rada Ukraini'ny. –